

Sivil Toplum Kuruluşları
Uygulama ve Araştırma Merkezi

8. Sürdürülebilir Kalkınma Amacı

İNSANA YAKIŞIR İŞ VE EKONOMİK BÜYÜME

Temel Hedefler: Kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlamak, istihdamı ve herkes için insana yakışır işleri teşvik etmek

8

İNSANA YAKIŞIR
İŞ VE EKONOMİK
BÜYÜME

stkam.marmara.edu.tr

stkam@marmara.edu.tr

[marmara_stkam](https://www.instagram.com/marmara_stkam)

Kaynak:
Sustainable Development in the European Union, Eurostat

Her hakkı saklıdır.

- 8. SKA; iyi maaşlı, kaliteli işlerin yaratılması için sürdürülebilir ekonomik büyümenin ve yüksek düzeyli ekonomik verimliliğin yanı sıra tüketim ve üretim kaynaklarının verimliliğini önemli olarak atfeder.
- Ayrıca zorunlu çalışma, insan ticareti, çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılması, çalışma hakları ile güvenli ve emniyetli çalışma ortamlarının teşvik edilmesi; herkes için istihdam ve insana yakışır çalışma fırsatları çağrısında bulunur.

Ekonomik Büyüme

- Gelecek nesillerin refahını sağlamak için AB; birliği modern, kaynaklarını verimli kullanan, rekabetçi bir ekonomiye dönüştürmeyi amaçlayan yeni bir büyüme stratejisini, yani Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı benimsemiştir.
- Bu stratejiyi incelendiğinde son birkaç yılda Avrupalıların genellikle sürekli şekilde ekonomik büyüme yaşadıkları görülürken Covid-19 salgını ile bu büyüme durdu.
- Gayrisafi yurt içi hasıla (GSYİH), ekonomik büyümeyi gösteren ölçütlerden biridir. Fakat GSYİH, refahı ölçen bir araç değildir. Ekonominin, insanların ihtiyaçlarını karşılama potansiyelini ve istihdam yaratma kapasitesini belirten bir göstergedir.
- GSYİH, 2014-2019 arasında yılda ortalama %2 büyüdü. 2020'de ise Covid-19 salgını ile daralma, daha sonrasında ekonomik bir toparlanma yaşandı.
- Yatırımlar da ekonomik büyümenin bir başka göstergesidir. 2014'ten bu yana yatırımlarda istikrarlı bir büyüme görülse de pandemi ile bu istikrar kesintiye uğradı.

i 2021'de AB'de kişi başına düşen ortalama reel GSYİH, **27 bin 810 Avroydu.**

i 2020'de GSYİH'nin **%22.3'ü** AB'ye yatırıldı.

İstihdam

- Kadınlar, engelliler, gençler, yaşlılar ve göçmenler dahil herkes için insana yakışır istihdam, sosyoekonomik kalkınmanın temelidir.
- İşler, insana yakışır yaşam standartları için gerekli kaynakları üretmenin yanında topluma katılım için fırsatlar sağlar.
- İstihdam oranları yükseldikçe bölgelerdeki ve sosyal gruplar arasındaki yoksulluk ve eşitsizlik azalarak daha kapsayıcı bir toplum elde edilebilir.
- Avrupa Sosyal Haklar Sütunu Eylem Planı'na göre 20-64 yaş aralığındaki nüfusun en az %78'inin 2030 yılına kadar istihdamda olması hedeflenmektedir.
- Pandemi öncesinde AB istihdam oranı yükseliş eğilimindeydi. Pandemi döneminde duraksama yaşansa da ekonomilerin toparlanma sürecine girmesiyle beraber istihdam oranları düzelmeye başladı.

 İstihdam oranlarındaki olumlu trend devam ederse **2030 hedefine** ulaşmak adına önemli yol kat edilecektir.

2021'de AB'de 15-29 yaş aralığındakilerin **%13.1'i** hem işsizdi hem de eğitim-öğretim almıyordu.

- Uzun vadeli işsizlik, istihdam edilebilirlik beklentilerini azaltarak sosyal uyumu tehlikeye atabilir ve yoksulluk, sosyal dışlanma gibi riskleri arttırarak hem bireyler hem toplum için uzun süreli olumsuz etkilere neden olabilir. Ayrıca bireysel becerilerin kaybına ve sağlığın bozulmasına da yol açabilir.
- 20-24 yaş aralığındakilerin 2014-2019 yılları arasındaki istihdamında görülen düzenli artış, genç nüfusun iş piyasasındaki durumunun iyileştiğini gösteriyor. Ancak Covid-19 krizinden de büyük yaş gruplarına göre daha fazla etkilendiler.
- 20-24 yaş aralığındakilerin düşük istihdam oranı, bu yaştaki birçok insanın hala eğitim görmesi ve bu nedenle işgücünün bir parçası olamamasıyla açıklanabilir.
- İstihdam veya eğitim-öğretim faaliyetlerinin dışında kalan gençler, işgücü piyasasındaki en savunmasız gruplardandır. Uzun vadede yeni beceriler kazanamayabilir ve sosyal dışlanma riskiyle karşı karşıya kalabilir.

2021'de AB'de işgücünün dışında kalan kadınların %30.2'si, bakım sorumlulukları nedeniyle bu durumdaydı.

- Covid-19 pandemisinin neden olduğu düşüşü bir kenara bırakırsak, son 12 yılda AB'deki kadınların istihdam oranı arttı.
- Ebeveynlik ve bakım sorumlulukları, kadınların daha düşük kalan istihdam oranlarının ana sebeplerinden biridir.
- 2021'de kadınların yarı zamanlı çalışmayı tercih etmelerinin temel nedeni bakım sorumluluklarıydı. Bunun sonucunda kadınlar, yarı zamanlı istihdamla anılmaya başlandı.
- Engellilerin iş piyasasında karşılaştıkları birtakım durumlar vardır. Engellilik derecesi istihdam oranını etkileyen faktörler arasındadır.
- 2020'de AB'de engellilerin iş piyasasına katılım düzeyi, engelsizlere oranla %24.5 daha düşüktü.

İstihdam

- Sürdürülebilir ekonomik gelişim ve refah için insana yakışır işlerin varlığı çok önemlidir. Böylece adil gelir, iş güvenliği ve sosyal koruma, kişisel gelişim ve sosyal entegrasyon, fırsat eşitliği gibi iş yaşantısında kritik yer kaplayan bazı konular sağlanmış olur.

2020'de AB'de istihdam edilenlerin %9.4'ü gelir açısından yoksulluk riski altındaydı.

- İnsana yakışır işlerin ön koşulu, ölümcül olmayan ve ölümcül kazaların yaşanmadığı güvenli, sağlıklı bir çalışma ortamıdır.
- Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri, ölümlü kaza riskinin daha yüksek olduğu sektörlerdir.
- Adil gelir ve sosyal koruma da insana yakışır çalışmanın diğer önemli bileşenleridir.

Yoksulluk genelde **ücretli bir işin olmaması** olarak düşünülürken bazen **düşük ücretler** de işçileri yoksulluk sınırının altına itebilmektedir. Yarı zamanlı veya geçici sözleşmelerle çalışan işçiler, düşük vasıflı işçiler, AB doğumlu olmayan işçiler genelde bu türden yoksullukla karşı karşıyadır.

2019'da AB'de istihdam edilen **her 100 000 kişiden 1.7'si** iş yerinde ölümcül bir kaza geçirdi.